

forfaavidt jeg kjender noget til den bestaaende Lovgivning om Afslutning af Tiendeaccorder, er det ligefrem forbudt at slutte Tiendeaccorder i Vacancer. Der indgaaes ingen Accorder om Præstetiender mere i Vacancer. Jeg erindrer, at det ved en Forordning fra Aarene 90 i det forrige Aarhundrede udtaltes, at det var Regjeringens Onske, at man vilde benytte Vacancer til at slutte Tiendeaccorder. Der er ogsaa sluttet ikke saa Tiendeaccorder i Vacancer paa Grund af denne Forordning, men jeg troer, at, naar man vil sammenligne disse Tiendeaccorder som de bleve sluttede i Vacancer med de andre Tiendeaccorder, som ikke ere sluttede i Vacancer, saa hvad enten det var vedkommende Provst eller ikke, som havde Andeel i dem, er saa meget vist, at de ere sluttede meget betydeligt til Præstekaldenes Disfaveur eller Glæde. Denne Sag er saa bekjendt, at jeg ikke behøver at nævne Exempler derpaa. Der blev udtalt af den samme ærede Rigsdagsmand med megen Bestemthed, at det Guds, der handles om, var Statens Guds. Det er ikke min Hensigt her at gaae ind paa det Spørgsmaal, om det er Statens eller Kirkens Guds, men jeg troer — det er min Overbeviisning — at jeg har Medhold ikke blot i den historiske Oprindelse til dette Guds, men ogsaa i den bestaaende Lovgivning og den Retsvedtagt, som Staten selv har etableret og overholdt, naar jeg siger, at det er Kirkens Guds, og i den Betragtning, som jeg har af denne Sag, der ligger Svaret paa, hvorledes jeg før kunde komme til at tale om et Fordrag, en Overenskomst eller noget Lignende imellem Staten og Kirken. Naar Kirken opgiver sin nærværende Lønningsmaade for Præsterne igjennem Tienden, hvad enten den hæves in natura eller efter Accord igjennem Præstegaardenes Indtagt, igjennem Mensals eller Annergaardernes Udbytte, og da til Bederlag derfor gaaer ind paa at modtage en Lønning af Staten, appasset efter andre Embedsmænds Lønninger, saa troer jeg virkelig, at jeg kan være fuldkommen berettiget til derom at bruge Ordet Overenskomst eller Fordrag.

Tscherning: Jeg kan naturligtvis kun sige derimod, at jeg maatte først vide, hvor Kirken vil stille sig hen, naar den skal slutte et

Fordrag, og jeg maa paa det Bestemteste protestere imod enhver Hentydning til, at her er nogen Ret, som staaer over Statens, idet jeg maa gjøre opmærksom paa, at vi vare allerflettest kjente med her at søge den traditionelle eller historiske Ret; thi saa komme vi til at søge Documenterne i Rom.

Minister Clausen: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden: Jeg vil dog først bemærke, at Spørgsmaalet om Kirkens Stilling ligeoverfor Staten slet ikke kommer ind under nærværende Forespørgsel, og jeg maa altsaa bede om, at Discusstonen om, hvorvidt Kirken kan slutte Overenskomst med Staten eller ikke, ei maa gaae videre, da derved vistnok overmaade vidtløftige Forhandlinger vilde kunne fremfalbes.

Minister Clausen: Jeg skal da indskrænke mig til at nedlægge en Protest imod den Protest, vi i dette Dieblik hørte fra Rigsdagsmanden for Holbeks Amts 2den Valgfreds (Tscherning), og iøvrigt, i Henhold til den ærede Formands Grundring, tilbageholde videre Yttringer.

Damgaard: Jeg skal blot indskrænke mig til to Ord i Anledning af det Spørgsmaal, hvor Kirken vilde stille sig hen; den vil stille sig hen der, hvor den kommer til, at staae, naar den faaer den Forsatning, som Grundloven har tilsagt den.

Johansen: Jeg skal tillade mig at supplere de Dplysninger, som den høitærede Kultusminister har givet Thinget om Mensalsgaardene, med et Tilfælde, som har tilbraget sig i mit District. I sidst afsigte Foraar kom en Mand, en Annerbonde, som vi kalde dem, overens med en anden Mand om at bytte; denne skulde have Gaarden mod at give hiin en Afstaelse. De henvendte sig til Stiftsøvrigheden om, at indgaae til Ministeriet med Ansøgning om, at dette maatte see; men Stiftsøvrigheden indvendte derimod, at, dersom der af den accorderede Sum ikke maatte tilfalde Præstegaarden 800 Rbd., saa kunde Stiftsøvrigheden ikke anbefale Ansøgningen. Smidlertid blev Ansøgningen fremsendt til Ministeriet, men kom tilbage med den Resolution, at det Ansøgte ikke kunde tillades. De ind-